

את תל-אביב החדשה. מה עשו ? משחו את השער בצבע אדום וכתבו על השער באותיות גדולות : "יחי אנבר פשה ! יחי הגבור התורכי !" וכיוצא בזה. והגאון מקושטא עמד תחת השער האדום התורכי ונתקבל שם עם כל ה"סאלאמליק" כראוי לו.

וכך עמד השער העלוב כל ימי המלחמה, עד שנכנסו האנגלים ואלנבי הופיע בת"א. מיד עמד הצובעים, הסירו מעל השער את שרידי הצבע הער תומני וכסותו בצבע כריטי טהור וטרי, פסים אדומים ופסים לבנים, עם כתובות גדולות וחדשות: יחי הבית הלאומי ! וכיוצא בזה, והמצביא הגדול יחי הבית הלאומי ! וכיוצא בזה, והמצביא הגדול נתקבל תחת אותו שער-הכבוד רק בצבע אחר וב שפה אחרת. . .

וכשבא הרברט סמואל בפעם הראשונה לת"א, נצטער כאד ועד העיריה אשר לא היה דגיל אז לתקציבים כמו עכשיו, שלא יכול להשתמש בשער אשר נתפרק מרוב זקנה. . .

והמענין שבדבר הוא, שאותו שער-הכבוד זכה לראות בימיו לא רק שלשה אנשי-שם וגדולי הדור, אלא גם שלשה מזכירים שונים של העיריה : הראשון היה ר' אהרן שוחט, השני בימי אנבר היה גניל, שעשה "תורכית" לעיריה, ואחרון חביב—מר נדיבי, להושיבי עם נדיבי אנגליה בעיריה שידע לדבר צחות בלשונם. . .

ולא רק שער כבוד אחד כי אם גם מרעיר אחד יש לתל-אביב שלנו, שידע להתאים את צבעו תמיד לכל אורח. ולכל תקופה ומחמת שאינו מעל חליטה, הוא אינו מזקין לעולם !

(חסוף בגליון יום א')

העו היתה שבעה והכרוב הלאומי היה שלם...

אנב, שמעתי ממקור נאמן, כי ביום בקורו של הנציב בקרן-הקיסת רצו פקידי ומשרתי המוסד אל כל השכנים מסביב להשיג דגל אנגלי קטן כדי להניפו על הבנין ברחביה לכבוד האורח הגדול, ולא עוד אלא שבכוא סוקולוב לבקר את הקה"ק כ"בעל-הבית— בכיתו", לא הונף כל דגל...

אמנם ידענו את מנהלי המוסד הזה שאינם פורנים גדולים לא רק לגבי שדרות אלא גם לאי מות אחרות של ארג אדום או לבן, אבל בנוגע לדגלים שלנו אין אני יכול להאשים את המנהלים ולדונם לכפ"חוב, מחמת שאי-אפשר להיות בטר חיים בזמננו בצבע הדגלים, כי מי יודע ומי יערוב לנו אם המועצה המהוקקת לא תוציא מחר חוק להרים בכל הארץ דגלים ירוקים ? ..

וכבר ראינו מקרים כאלה אצלנו לא בדגלים אלא בשער-הכבוד בת"א ! ותיקי העיר העבריה הראשונה זוכרים בודאי את המעשה : בשנת תרע"ה, לפני פרוץ המלחמה, בקר הברז רוסטילר את א"י בפעם הרביעית בחייו ואת ת"א בפעם הראשונה. לכבוד המאורע הגדול הזה הוקם כשדרות רוסטילר סמוך לרחוב הרצל— שהיה אז רוב מנין ורוב בנין של העיר— שער כבוד של קורות עץ וקשת, כנהוג, שנצבעו בצבעים הלאר מיים שלנו: תכלת ולבן ועל טבלא גדולה נכתבו כתובות באותיות גדולות : "יחי הנדיב ! יחי אבי הישוב !" וכיוצא בזה. הכארון הישיש עמד תחת השער הלאומי ונתקבל שם בכבוד הגדול כראוי לו.

כעבור שנה, לתקופת הימים במלחמה, הופיע אנבר-פשה שר-המלחמה בתורכית ובקר אף הוא

למסור לגלובמן זה את ענין הסכסוך שלהם עכ מרת ב. ל. מחיפה, התובעת מהם מזונות וכל אותם ארבעת הדברים, צער, בושת, מלבושים נאים וכל כלי מילת, כידוע, מחמת שאין כמותו לשתדלנות ולשושבינות, לישור ההדרים ולסידור הענין, ושבי-תת הנשק בסוכנות הרי תוכית !

הן מיום שעמדו שררי"ם לקרן הלאומית שלנו והיא שולחת מהם לכל פינות העולם, לא שמענו שעסקים כאלה יקרו לה עם שליחי הסתדרות העובדים והסיבה היא פשוטה : אנשי "א"י העובדת" הם זריזים ומקדימים לסבל את הוצאות הדרך והרח"ש שלהם למפרע, ולא חלילה כמוסד דות "הישוב הישן", להבדיל, שהם משלמים שכה לכל שליח אחרי שובו לפי ערך הוצאותיו ולפי קצורו אשר הביא עמו הגורגה. . .

איני יודע כיצד אתם, רבותי, ואולם כשאני לעצמי הנני חושב בלבי אחרת : ממתי-נפשך ! אם האי מטרוניאט מחיפה אינה ראויה לכך ואין משרתה הולמתה, אל תזמינוה ואל "תכינוה", אל "תחנכוה" ואל תשימו אצבע-של-רובש בפיה! ואם לפי דעתכם, נכשלתם וכבר הזמנתם, הרי מנהל-מנדל משלם!

והלא תודו בעצמכם כי בגלל שישים לא "י" עלובות— לא היה כדאי, בנאמנות, להביא את כל הענין לערכאות ולזילותא דבי-דינא לכל הצדדים וביחוד לפני בית-דין של שנים מבני דודנו שישבו על מדין ולמדו על חשבוננו הלכות נשים ואבות נזיקין ונמצא שם ישראל מתחלל ברבים !...

העבודה, שר' עקיבא שלנו היה מסדר את הענין ביניהם בחשאי ועל הצד היותר והרבר היה יוצא, כמו שאומרים "אגיל ואשמת", ודעינו :

אותו הפקיד הארוך, מי שהיה מנהל ורואה-חשבונות בסוכנות, התעקש פעם כדרכו ודרש בכל תוקף לפטר ממשרתו פקיד ותיק אחד, כנראה, היה מוכן כבר במקומו פקיד אחר מאנשי-שלומו כנהוג.

לא הועילו כל הטענות והמענות של גלובמן, לא יושר ולא צדק, לא עתק ולא ותק ולא כלום ! ה"אדון בפקדך" עמד על דעתו, והפקיד המסכן אין לו תקנה אלא בדימום.

טוב ! אמר גלובמן פתאום, אספר לכם ספור, מעשיה קטנה המבארת יפה את הענין. לשמע המלה "מעשיה" נזדכפו שתי אוניו של המנהל לשמע, והספור הוא קצר וידוע: מעשה ביהודי אחד שנטה לא עליכם, למות וצווה לביתו, קרא אליו את אשתו ושתי בנותיו ואמר : "לכר-ינה בתי הבכירה אני מורש אלפים רו"כ, ולטריי-נה בתי הצעירה— אלף רו"כ.

התעוררה עליו אשתו בטענה "סטטיש", בעריש ! הן בתנו הקטנה יותר זקוקה לכסף מאד חותה הגדולה בשביל למודים, פיאנו, ועוד ?

נתכעם השכיב-מרע וצעק לאשתו : "מי הולך למות כאן ? אני או את ?!" או פנה גלובמן לפקיד-המנהל הארוך ושאל : "הגרנא לי, אדוני ! מי הולך למות כאן ?" — אני הדואג ומיצר לפקידים ותיקים העומדים לפטורין, או אתה העומד ומגין על הפקיד החדש שלך ?...

נסתתמו טענותיו של אותו פקיד גבוה : לא ארכו הימים והוא עצמו יצא בדימום. ***

ולו הייתי אני תקיף ובעל דעה שם במוסדות העליונים שלנו, הייתי גוזר על הנהלת-הקרן-הקיסמת

אמר עזמות...

חבל מאד שלא ידעו מספידיו של ר' מל-כיאל בני ז"ל את המעשה הקלאסי שלו וע"כ אס-סרוזו אני מתוך שבחיו אחר מפתו. המעשה קרה עוד לפני המלחמה. המנוח נש-לח פעם מטעם משרד לאומי ידוע בת"א מירושלם לחברו בענין פרקעות ומשפטים. אחר שובו מש-ליחותו דרש ממנו פקיד המשרד להגיש לו את חשבון הנסיעה.

ווציא פסטיניר קטנה מכיסו ורשם עליה בעפ-רונו בכתב רש"י את החשבון דלקמן :

שליח נטורה. — נו, והוצאות-קטנות ? .. בדרך ? ... כאן נתרעם כבר המנוח ואמר בהתרגוזח קצת:

— הרי כתוב בחשבון : "קהה מרה בדרך" — ארבעה מטלויקים, ומה עוד ? ! — לא כלום... — השיב הפקיד כמויאש — אבל איך נוכל לרשם סכום קטן שכזה בספרינו ? .. הן גם לנו הפקידים והמנהלים יש חשבונות נסיר טה ? ... אולי יכתב : חצי לירה ? ...

וברוך השם !

נתפזרו קצת העננים הכבדים שרחפו בזמן האחרון על שמי ארצנו : ה"ברלמאן" אינו דבר אקטואלי, אמר הנציב במצולים, ושבתת הפקידים בסוכנות לא נתקיימה, "לא שביתין !" והעיקר, שד"ר הכסטר למד מלה עברית חדשה יזום !... ואשם בזה הוא, כפי הנראה אך ורק ב"כ כרכו הסתדרות הפקידים, עקיבא גלובמן שמו, גדל הקומה וגדל-הדעה, שהוא תקיף גדול ישם בח-לינות הנבוהים ושיש למנהלים ולסגני המנהלים דרך-א-רץ בפניו...

ועל ר' עקיבא זה המכונה "טרוצקי" מספרים בחוק הפקידים ספורי מעשיות נפלאים. שאהר נהם נשאר בזכרוני עד היום ואותו אני אומר לספר לכם המשעם :

קהה מרה ב"חאן" בדרך — 4 מטלויקים. קהה וחורה, כ"א 3 בשלויקים — 6 בשלויקים.

בס"ה : ששה בשלויקים ואר-בעה מטלויקים. (לפי חשבוננו עכשיו זה עולה בערך שני-שילינג וחצי !)

זהו הכל ? — שאל הפקיד בתמיה גדולת ובעקימת החוטם לצרדין — ואיזה הוצאות ה-טו... !

סרתי לבית קרובי בחברו— ענה ר' מלכיאל לתוכו.

חמ... ו. ב. ק. ש. י. ש. מ. לא נתת ? ...

— "מצ" ! — השיב ברמיסת הלשון בחד לאות